

Կոտայքի մարզ Հացավանի միջն
դպրոց

Տնօրեն Ս. Ասիական

9-րդ դասարան, աշխարհագրություն

Շարաթական 2 ժամ, տարեկան 68 ժամ

2022-23 ուս տարի

9-րդ դասարան
Հայաստանի աշխարհագրություն
Ուսուցիչ Ս, ՄԱնուկյան

Շաբաթական 2 ժամ

Ժամ	Կետ	Թեմա՝ Հայաստան: Հայկական լեռնաշխարհ
նպատակը		•Ձեռք բերել գիտելիքներ Հայկական լեռնաշխարհի աշխարհագրական դիրքի, բնական պայմանների ու ռեսուրսների մասին
վերջնաբոլորները		•Համեմատել Հայկական լեռնաշխարհի և ՀՀ տարածքի մակերեսները: Իմանալ Հայկական լեռնաշխարհի գործող հրաբուխները և մակերևույթի հիմնական լճերը: •Իմանալ գլխավոր լեռնագրական միավորները: •Թվարկել տարվա եղանակները և նշել առավելագույն և նվազագույն ջերմաստիճանները: •Թվարկել և քարտեզի վրա ցույց տալ խոշոր լճերն ու գետերը՝ ըստ ավազանների: • Բացատրել բուսականության և կենդանական աշխարհի տարածման առանձնահատկությունները: •Թվարկել հողերի տիպերը
1	1.	Ներածություն
1	2.	Հայաստանն աշխարհի քարտեզում:Սահմանները:Աշխարհագրական դիրքը
1	3.	Երկրաբանական առանձնահատկությունները:Մակերևույթի հիմնական գծերը:
1	4.	Կլիմայական առանձնահատկությունները:
1	5.	Ջրագրական ցանցը
1	6.	Հողերը, բուսականությունը, կենդանական աշխարհը
		Թեմա՝ Հայաստանի Հանրապետություն
Նպատակը		Օանոթացնել՝ •ՀՀ աշխարհագրական դիրքի և վարչատարածքային կառուցվածքին •Տարածքային կառավարման համակարգի առանձնահատկությունները:
Վերջնաբոլորները		Ներկայացնել ՀՀ աշխարհագրական դիրքի տարատեսակները Թվարկել ՀՀ-ի սահմանակից պետությունները Բացատրել՝ ՀՀ պետական կառավարման ձևն ու վարչատարածքային կառուցվածքը, Թվարկել և ցույց տալ մարզերն ու մարզկենտրոնները:
1	7.	Ընդհանուր ակնարկ: ՀՀ սահմանների ձևավորումը, աշխարհագրական դիրք

		ը
1	8.	Վարչատարածքային կառուցվածքը և տարածքային կառավարումը
		Թեմա՝ Հայաստանի Հանրապետության բնությունը
Նպատակը		Ապահովել ՀՀ բնության օբյեկտների և երևույթների տարածական օրինաչափությունների և առանձնահատկությունների վերաբերյալ գիտելիքների և վերլուծական հմտությունների ձևավորումը:
Վերջնաբոլորյունները		Վերլուծել ՀՀ ֆիզիկաաշխարհագրական հիմնական բնութագրիչների՝ օբյեկտների, երևույթների ու գործընթացների ձևավորման և տեղաբաշխման առանձնահատկությունները:
1	9.	Երկրաբանական կառուցվածքը:Օգտակար հանածոները:
1	10.	Մակերևույթը
1	11.	Մակերևույթը(շարունակությունը)
1	12.	Կլիմայի ընդհանուր բնութագիրը
1	13.	Տարվա կլիմայական եղանակները:Կլիմայի վերընթաց գոտիականություն
1	14.	Ջրագրությունը Գետերը
1	15.	Ջրագրությունը:Լճերը:Սևանա լիճ
1	16.	Հողային ծածկույթը
1	17.	Բուսականություն: Կենդանական աշխարհը
1	18.	Լանդշաֆտները: Վերընթաց գոտիականություն
1	19.	Բնօգտագործման և բնապահպանության հիմնախնդիրները
1	20.	Հատուկ պահպանվող տարածքները:ՀՀ Կարմիր գիրք ;Գործնական աշխատանք1
1	21.	Թեմատիկ գրավուր աշխատանք1
1	22.	Հարցեր և առաջադրանքներ<<Հայկական լեռնաշխարհ և<<Հայաստանի հանրապետությունը>>բաժինների կրկնության համար
		Թեմա՝ Հայաստանի Հանրապետության բնակչությունը
Նպատակը		Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ բնակչության վերարտադրության կազմի, տեղաբաշխման և տարաբնակեցման օրինաչափությունների և առանձնահատկությունների վերաբերյալ
Վերջնաբոլորյունները		•Ներկայացնել և վերլուծել ՀՀ բնակչության թվի և դրա շարժընթացի, կազմի, տեղաբաշխման և տարաբնակեցման առանձնահատկությունները: Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ 1. Բացատրել Հայաստանում բնակչության թվի շարժընթացի պատճառները՝ 19-րդ դարից մինչև մեր օրերը: 2. Վերլուծել ՀՀ բնակչության բնական և մեխանիկական շարժերի ցուցանիշն

	<p>երի դինամիկան, վերարտադրության և ժողովրդագրական քաղաքականության առանձնահատկությունները, բնական աճի ցածր մակարդակը:</p> <p>3. Ներկայացնել ՀՀ բնակչության ազգային, կրոնական և սեռատարիքային կազմի առանձնահատկությունները:</p> <p>4. Թվարկել ՀՀ աշխատանքային ռեսուրսները բնութագրող որակական և քանակական ցուցանիշները, բացատրել տնտեսության զարգացման և աշխատանքային ռեսուրսների քանակի և որակի միջև առկա կապերը:</p> <p>5. Գնահատել միգրացիայի սոցիալ-տնտեսական հետևանքները ՀՀ-ում:</p> <p>6. Ներկայացնել ՀՀ բնակչության տեղաբաշխման և տարաբնակեցման առանձնահատկությունները:</p> <p>7. Քարտեզի վրա ցույց տալ ՀՀ քաղաքներն ըստ մարզերի:</p>
1	23. Ընդհանուր ակնարկ:Թվաքանակի շարժընթացը
1	24. Բնակչության թվի բնական և մեխանիկական շարժընթացը
1	25. Բնակչության կազմը
1	26. Աշխատանքային ռեսուրսները
1	27. Բնակչության տեղաբաշխումը: Տարաբնակեցումը
1	28. Խոշոր քաղաքները
1	29. Մայրաքաղաք Երևան
1	30. Ամփոփիչ գրավոր աշխատանք2
	Թեմա` Հայաստանի Հանրապետության տնտեսությունը
Նպատակները	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ տնտեսության ճյուղային կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության վերաբերյալ:

Վերջնա րդյունք ները	<p>Բացատրել և վերլուծել ՀՀ տնտեսության ճյուղային և տարածքային կառուցվածքի ու մասնագիտացման առանձնահատկությունները:</p> <p>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա <i>Վերլուծել</i> ՀՀ տնտեսության զարգացման բնական (բնառեսուրսային) նախադրյալներն ու առանձնահատկությունները:</p> <p><i>Բնորոշել</i> ՀՀ արդյունաբերությունը, <i>բացատրել</i> ճյուղային կառուցվածքն ու տեղաբաշխման առանձնահատկությունները:</p> <p><i>Նկարագրել</i> ՀՀ վառելիքաէներգետիկ համալիրը:</p> <p><i>Բացատրել</i> հանքագործական արդյունաբերության զարգացման գործոնները ,</p> <p><i>գնահատել</i> հանքագործական արդյունաբերության նշանակությունը ՀՀ տնտեսական համակարգում:</p> <p><i>Բնորոշել</i> վերամշակող արդյունաբերությունը, <i>մեկնաբանել</i> վերամշակող արդյունաբերության ճյուղերի զարգացման ներուժը:</p> <p><i>Բնութագրել</i> ՀՀ հողային ֆոնդի կառուցվածքն ու բարելավման միջոցառումները:</p> <p><i>Թվարկել</i> գյուղատնտեսական ճյուղերը, <i>գնահատել</i> դրանց <i>Բացատրել</i> սննդի արդյունաբերության ճյուղերի տեղաբաշխման առանձնահատկությունները:</p> <p><i>Բնութագրել</i> ՀՀ տրանսպորտային ցանցի առանձնահատկությունները, <i>նկարագրել</i> տրանսպորտի հիմնական տեսակներն ու տրանսպորտային հանգույցները:</p> <p><i>Ներկայացնել</i> ՀՀ տնտեսության ոչ արտադրական՝ սպասարկման ոլորտի կառուցվածքը :</p> <p><i>Բնորոշել</i> Հայաստանի Հանրապետության տեղն ու դերը համաշխարհային տնտեսության համակարգում:</p> <p><i>Կիրառել</i> ՀՀ արդյունաբերության, գյուղատնտեսության և տրանսպորտի քարտեզները:</p>
1	31. Ընդհանուր բնութագիրը
1	32. ՀՀ արդյունաբերությունը:Ընդհանուր բնութագիրը:Ճյուղային կառուցվածքը
1	33. Վառելիքաէներգետիկ համալիրը
1	34. Մետալուրգիական արդյունաբերությունը
1	35. Մեքենաշինությունը
1	36. Քիմիական արդյունաբերությունը
1	37. Թեթև արդյունաբերությանը
1	38. Արդյունաբերության նորագույն ճյուղեր
1	39. Արդյունաբերության այլ ճյուղերը
1	40. ՀՀ գյուղատնտեսությունը: Ընդհանուր բնութագիրը
1	41. Հողային ֆոնդը:Գյուղատնտեսական հողաբարելավումը

Ժամ	Կես	Թեմա՝ Հայաստանի Հանրապետության տնտեսությունը
		<ul style="list-style-type: none"> Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ տնտեսության ճյուղային կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության վերաբերյալ:
		<ul style="list-style-type: none"> <i>Ներկայացնել</i> ՀՀ գյուղատնտեսության զարգացման նախադրյալները, ճյուղային կառուցվածքը, տարածքային տեղաբաշխումն ու մասնագիտացումը: <i>Թվարկել</i> արտահանման ներուժ ունեցող գյուղատնտեսական ճյուղերը, <i>գնահատել</i> դրանց զարգացման հեռանկարները: ՀՀ տրանսպորտային ցանցի առանձնահատկությունները, <i>նկարագրել</i> տրանսպորտի հիմնական տեսակներն ու տրանսպորտային հանգույցները: <i>Ներկայացնել</i> ՀՀ տնտեսության ոչ արտադրական՝ սպասարկման ոլորտի կառուցվածքը, արդի դերն ու հեռանկարային նշանակությունը:
1	42	Բուսաբուծությունը
1	43	Անասնապահություն
1	44	Գյուղատնտեսական մթերքների վերամշակումը: Ագրոարդյունաբերական համալիրը
1		Գործնական աշխատանք3
1		Թեմատիկ աշխատանք3
1	45	ՀՀ տրանսպորտի ընդհանուր բնութագիրը
1	46	Տրանսպորտի գլխավոր տեսակները
1	47	Սպասարկման ոլորտ: Ընդհանուր բնութագիրը: Կրթության և գիտության ճյուղերը
1	48	Մշակույթ, առողջա պահությունը, առևտուրը և այլ ճյուղեր
1	49	Զբոսաշրջություն
		Թեմա՝ Հայաստանի Հանրապետության վարչական մարզեր
		<ul style="list-style-type: none"> Ձևավորել գիտելիքներ Հայաստանի Հանրապետության վարչական մարզերի պատմաաշխարհագրական նկարագրի, բնության, բնական պայմանների և ռեսուրսների, բնակչության և տնտեսության վերաբերյալ:
		<ul style="list-style-type: none"> <i>Ներկայացնել</i> ՀՀ վարչական մարզերը, բնությունը (ոելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը: <i>քարտեզի վրա ցույց տալ</i> վարչական մարզերը ու դրանց կենտրոնները:
1	50	Արագածոտնի մարզ
1	51	Արարատի մարզ: Արմավիրի մարզ

1	52	Գեղարքունիքի մարզ
1	53	Լոռու մարզ
1	54	Կոտայքի մարզ
1	55	Կոտայքի մարզ
1	56	Շիրակի մարզ
1	57	Սյունիքի մարզ
1	58	Վայոց ձորի մարզ: Տավուշի մարզ
1		Գործնական աշխատանք4
1	60	ՀՀ-ն աշխատանքի միջազգային բաժանման համակարգում: Արտաքին տնտեսական կապերը
		Թեմա՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն
Նպատակ		<ul style="list-style-type: none"> • Ձևավորել գիտելիքներ և Արցախի Հանրապետության պատմաաշխարհագրական նկարագրի, բնության, բնական պայմանների և ռեսուրսների, բնակչության և տնտեսության վերաբերյալ:
		<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ներկայացնել</i> Արցախի տարածքը և սահմանները, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը: • <i>քարտեզի վրա ցույց տալ</i> վարչական շրջաններն ու դրանց կենտրոնները:
1	61	Ընդհանուր բնութագիրը: Սահմանները: Բնական պայմանները
1	62	Բնակչությունը: Տնտեսությունը:
1	63	Ամփոփիչ գրավոր աշխատանք 4